ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2020/1656 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Νοεμβρίου 2020

σχετικά με την ενωσιακή υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως τα άρθρα 28 παράγραφος 1 και 31 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 12 Δεκεμβρίου 2003, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής («στρατηγική»), η οποία στο κεφάλαιο III περιλαμβάνει κατάλογο μέτρων που είναι ανάγκη να ληφθούν τόσο εντός της Ένωσης όσο και σε τρίτες χώρες για την καταπολέμηση της διάδοσης αυτής.

(2) Η Ένωση υλοποιεί τη στρατηγική ενεργώς και θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα που απαριθμούνται στο κεφάλαιο III αυτής, ιδίως μέσω της διάθεσης χρηματοοικονομικών πόρων για την υποστήριξη συγκεκριμένων έργων που εκτελούνται από πολυμερή όργανα, όπως ο Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ).

(3) Στις 17 Νοεμβρίου 2003, το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή θέση 2003/805/ΚΕΠΠΑ ([1]). Η κοινή αυτή θέση ζητά, μεταξύ άλλων, την προώθηση της σύναψης γενικών συμφωνιών διασφαλίσεων του ΔΟΑΕ και πρόσθετων πρωτοκόλλων και δεσμεύει την Ένωση να εργασθεί με σκοπό να κάνει το πρόσθετο πρωτόκολλο και τις γενικές συμφωνίες διασφαλίσεων πρότυπο για το σύστημα εξακρίβωσης του ΔΟΑΕ.

(4) Στις 17 Μαΐου 2004, το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή δράση 2004/495/ΚΕΠΠΑ ([2]).

(5) Στις 18 Ιουλίου 2005, το Συμβούλιο καθόρισε την κοινή δράση 2005/574/ΚΕΠΠΑ ([3]).

(6) Στις 12 Ιουνίου 2006, το Συμβούλιο καθόρισε την κοινή δράση 2006/418/ΚΕΠΠΑ ([4]).

(7) Στις 14 Απριλίου 2008, το Συμβούλιο καθόρισε την κοινή δράση 2008/314/ΚΕΠΠΑ ([5]).

(8) Στις 27 Σεπτεμβρίου 2010, το Συμβούλιο καθόρισε την απόφαση 2010/585/ΚΕΠΠΑ ([6]).

([1]) Κοινή θέση 2003/805/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την καθολική ισχύ και επίρρωση των πολυμερών συμφωνιών στον τομέα της μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής καθώς και των φορέων τους (ΕΕ L 302 της 20.11.2003, σ. 34).

([2]) Κοινή Δράση 2004/495/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2004, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΔΟΑΕ δυνάμει του προγράμματός του για την πυρηνική ασφάλεια και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 182 της 19.5.2004, σ. 46).

([3]) Κοινή δράση 2005/574/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2005, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΔΟΑΕ στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και της εξακρίβωσης και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 193 της 23.7.2005, σ. 44).

([4]) Κοινή δράση 2006/418/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΔΟΑΕ στους τομείς της πυρηνικής ασφαλείας και της εξακρίβωσης και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 165 της 17.6.2006, σ. 20).

([5]) Κοινή δράση 2008/314/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2008, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΔΟΑΕ στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και της εξακρίβωσης και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 107 της 17.4.2008, σ. 62).

([6]) Απόφαση 2010/585/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΔΟΑΕ στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και της εξακρίβωσης και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 259 της 1.10.2010, σ. 10).

(9) Στις 21 Οκτωβρίου 2013, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2013/517/ΚΕΠΠΑ ([7]).

(10) Στις 21 Δεκεμβρίου 2016, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/2383 ([8]) και, στις 8 Ιουνίου 2020, παρέτεινε τη διάρκειά της με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/755 του Συμβουλίου ([9]).

(11) Στις 8 Μαΐου 2016 τέθηκε σε ισχύ η τροποποίηση της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και των πυρηνικών εγκαταστάσεων (ΣΦΠΠΥ). Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και η Κοινότητα Ευρατόμ, είναι συμβαλλόμενα μέρη της τροποποίησης της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού του 2005 (ACPPNM). Η Ένωση εξακολουθεί να προωθεί την καθολίκευση και την αποτελεσματική εφαρμογή της, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των δραστηριοτήτων πυρηνικής ασφάλειας που υλοποιούνται στο πλαίσιο του σχεδίου πυρηνικής ασφάλειας του ΔΟΑΕ 2018-2021.

(12) Επαναβεβαιώνοντας ότι η ευθύνη για την πυρηνική ασφάλεια εντός ενός κράτους ανήκει εξολοκλήρου στο κράτος, η Ένωση δεσμεύεται να συνεχίσει να ενισχύει την πυρηνική ασφάλεια μέσω της υλοποίησης τόσο εθνικών μέτρων ασφάλειας όσο και διεθνούς συνεργασίας. Η Ένωση θα συνεχίσει να υποστηρίζει τις προσπάθειες του ΔΟΑΕ να συντρέχει τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος, κατά την καθιέρωση και τη βελτίωση αποτελεσματικών και βιώσιμων εθνικών καθεστώτων πυρηνικής ασφάλειας. Οπότε, η στήριξη της Ένωσης θα είναι σύμφωνη με την υπουργική δήλωση και τα πορίσματα της «Διεθνούς διάσκεψης για την πυρηνική ασφάλεια — Διατήρηση και ενίσχυση των προσπαθειών» (διάσκεψη ICONS), η οποία συγκλήθηκε στην έδρα του ΔΟΑΕ στη Βιέννη στις 10 έως 14 Φεβρουαρίου 2020. Θα συνεχίσει να συμβάλλει στην εφαρμογή του προγράμματος πυρηνικής ασφάλειας 2018-21 του ΔΟΑΕ, το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΟΑΕ στις 13 Σεπτεμβρίου 2017 και επικυρώθηκε από τη Γενική διάσκεψη στις 14 Σεπτεμβρίου 2017. Η Ένωση αποσκοπεί να διατηρήσει τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής προηγούμενων κοινών δράσεων και αποφάσεων του Συμβουλίου που στηρίζουν τα σχέδια πυρηνικής ασφάλειας του ΔΟΑΕ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Προκειμένου να συνεχιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση της Στρατηγικής, η Ένωση υποστηρίζει τις δραστηριότητες του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) που έχουν ως στόχο:

α) να συμβάλουν στις παγκόσμιες προσπάθειες προς επίτευξη αποτελεσματικής πυρηνικής ασφάλειας, θεσπίζοντας ολοκληρωμένη καθοδήγηση για την πυρηνική ασφάλεια και, κατόπιν αιτήματος, προωθώντας τη χρήση της καθοδήγησης αυτής μέσω αξιολογήσεων από ομοτίμους και συμβουλευτικών υπηρεσιών και δημιουργίας ικανοτήτων, μεταξύ των οποίων εκπαίδευση και κατάρτιση·

β) να συντρέξουν στην προσχώρηση σε σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις και την εφαρμογή τους, καθώς και στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και του συντονισμού της συνδρομής· και

γ) να στηρίξουν την εντολή του ΔΟΑΕ να παίξει κεντρικό ρόλο και να ενισχύσει τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, ανταποκρινόμενος στις προτεραιότητες των κρατών μελών οι οποίες εκφράζονται μέσω των αποφάσεων και των ψηφισμάτων των οργάνων χάραξης πολιτικής του ΔΟΑΕ.

2. Τα έργα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την Ένωση θα στηρίζουν:

α) έργα προτεραιότητας και εγκάρσια έργα στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, όπως η καθολίκευση της τροποποίησης της σύμβασης για τη φυσική προστασία των πυρηνικών υλικών, υπηρεσίες ασφάλειας υπολογιστών και τεχνολογίας πληροφοριών και μια κουλτούρα ενίσχυσης της πυρηνικής ασφάλειας·

β) διαχείριση πληροφοριών με έμφαση στην αξιολόγηση αναγκών, προτεραιοτήτων και απειλών στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας·

([7]) Απόφαση 2013/517/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την ενωσιακή υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και της εξακρίβωσης και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 281 της 23.10.2013, σ. 6).

([8]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/2383 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με την ενωσιακή υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 352 της 23.12.2016, σ. 74).

([9]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/755 του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2020, που τροποποιεί την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/2383 σχετικά με την ενωσιακή υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας στους τομείς της πυρηνικής ασφάλειας και στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 179I της 9.6.2020, σ. 2).

γ) πυρηνική ασφάλεια υλικών και συναφών εγκαταστάσεων με έμφαση στη βελτίωση της φυσικής προστασίας και της λογιστικής καταγραφής και ελέγχου των πυρηνικών υλικών για τον συνολικό κύκλο καυσίμου και ένα έγγραφο προβληματισμού σχετικά με την εφαρμογή μέτρων φυσικής προστασίας στην εποχή της COVID-19·

δ) πυρηνική ασφάλεια υλικών εκτός ρυθμιστικού ελέγχου με έμφαση στην υποδομή θεσμικής αντίδρασης όσον αφορά υλικά εκτός ρυθμιστικού ελέγχου·

ε) ανάπτυξη προγραμμάτων και διεθνή συνεργασία με έμφαση στην ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης·

στ) ανάπτυξη ικανοτήτων και εκπαίδευση στη πυρηνική ασφάλεια με έμφυλη εστίαση.

3. Κατά την υλοποίηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 έργων που παρέχουν στήριξη στις αναφερόμενες στις παραγράφους 1 και 2 δραστηριότητες, εξασφαλίζεται η προβολή της Ένωσης καθώς και η ορθή διαχείριση του προγράμματος κατά την εκτέλεση της παρούσας απόφασης.

4. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 έργα υλοποιούνται προς όφελος όλων των κρατών μελών του ΔΟΑΕ και μη μελών του ΔΟΑΕ.

5. Όλες οι συνιστώσες των έργων πρέπει να υποστηρίζονται από προορατικές και καινοτόμες δραστηριότητες δημόσιας προβολής, ενώ οι πόροι πρέπει να κατανέμονται αναλόγως.

6. Στο παράρτημα της παρούσας απόφασης περιλαμβάνεται αναλυτική περιγραφή των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 έργων.

Άρθρο 2

1. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας («Ύπατος Εκπρόσωπος») είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

2. Η τεχνική υλοποίηση των έργων του άρθρου 1 παράγραφος 2 διενεργείται από τον ΔΟΑΕ. Ο ΔΟΑΕ εκτελεί το καθήκον αυτό υπό τον έλεγχο του Ύπατου Εκπροσώπου. Προς το σκοπό αυτόν, ο Ύπατος Εκπρόσωπος συνομολογεί τις αναγκαίες ρυθμίσεις με τον ΔΟΑΕ.

Άρθρο 3

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εκτέλεση των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 ανέρχεται σε 11 582 300 EUR.

2. Η διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το οριζόμενο στην παράγραφο 1 ποσό γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους κανόνες που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβλέπει την ορθή διαχείριση του ποσού αναφοράς της παραγράφου 1. Για το σκοπό αυτό συνάπτει χρηματοδοτική συμφωνία με τον ΔΟΑΕ. Η χρηματοδοτική συμφωνία ορίζει ότι ο ΔΟΑΕ εξασφαλίζει προβολή της συνεισφοράς της Ένωσης αντίστοιχη με το ύψος της.

4. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδιώκει τη σύναψη της χρηματοδοτικής συμφωνίας της παραγράφου 3 το συντομότερο δυνατό μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης. Ενημερώνει το Συμβούλιο για τυχόν δυσκολίες στη διαδικασία αυτή, καθώς και για την ημερομηνία σύναψης της χρηματοδοτικής συμφωνίας.

Άρθρο 4

1. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βάσει τακτικών εκθέσεων που εκπονεί ο ΔΟΑΕ. Οι εκθέσεις αυτές αποτελούν τη βάση για την αξιολόγηση στην οποία προβαίνει το Συμβούλιο.

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοδοτικές πτυχές της υλοποίησης των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

Άρθρο 5

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

2. Η απόφαση λήγει 36 μήνες μετά την ημερομηνία σύναψης της χρηματοδοτικής συμφωνίας του άρθρου 3 παράγραφος 3 ή έξι μήνες μετά την ημερομηνία έκδοσής της, εάν εντός της προθεσμίας αυτής δεν έχει συναφθεί χρηματοδοτική συμφωνία.

Βρυξέλλες, 6 Νοεμβρίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. ROTH

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Τίτλος 1: Έργα προτεραιότητας και οριζόντια έργα στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας

Έργο 1: Καθολίκευση της τροποποίησης του 2005 της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (ΤΣΦΠΠΥ)

Πλαίσιο

Προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμόρφωση με την τροποποίηση και η εφαρμογή της, ο ΔΟΑΕ παρέχει νομοθετική και τεχνική βοήθεια κατόπιν αιτήματος. Η βοήθεια αυτή περιλαμβάνει:

1. Βοήθεια για την εκπόνηση εθνικής εφαρμοστικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής μαθημάτων και σεμιναρίων κατάρτισης σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, διμερή βοήθεια για τη σύνταξη νόμων σε εθνικό επίπεδο και την κατάρτιση ατόμων.

2. Βοήθεια για τη θέσπιση, την εφαρμογή και τη διατήρηση του καθεστώτος φυσικής προστασίας ενός κράτους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών πυρηνικής ασφάλειας, όπως αξιολογήσεις από ομοτίμους και συμβουλευτικές υπηρεσίες, μαθήματα και εργαστήρια κατάρτισης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ανάπτυξη των αναγκαίων ανθρώπινων πόρων, καθώς και για την ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων στήριξης της πυρηνικής ασφάλειας (INSSP).

Στόχοι

Οι στόχοι θα είναι η συμβολή στην ανάπτυξη και την προώθηση της πυρηνικής ασφάλειας παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής και της σχετικής χρήσης των εγγράφων καθοδήγησης της Nuclear Security Series (σειρά για την πυρηνική ασφάλεια) του ΔΟΑΕ, η προώθηση της καθολίκευσης της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (ΣΦΠΠΥ) και της τροποποίησής της, από κοινού καλούμενες Τ/ΣΦΠΠΥ, καθώς και η διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και η ενίσχυση του διεθνούς νομικού πλαισίου.

Παραδοτέα

1. Επανεξέταση της ΤΣΦΠΠΥ στη διάσκεψη των συμβαλλόμενων κρατών του 2021.

2. Εργαστήρια σε διεθνές, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο –κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών– για την προώθηση της καθολίκευσης της ΣΦΠΠΥ και την ευαισθητοποίηση.

3. Ανάπτυξη υλικού προβολής για την ενθάρρυνση της περαιτέρω συμμόρφωσης με την ΤΣΦΠΠΥ.

Αποτελέσματα

Συμβολές του ΔΟΑΕ όσον αφορά τη συμμόρφωση με την Τ/ΣΦΠΠΥ

Έργο 2: Υπηρεσίες ασφάλειας υπολογιστών και τεχνολογίας πληροφοριών

Πλαίσιο

Η ασφάλεια των πληροφοριών και των υπολογιστών εξακολουθεί να αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για τα κράτη όσον αφορά τη βελτίωση των ικανοτήτων τους στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας.

Η πυρηνική ασφάλεια επικεντρώνεται στην πρόληψη, την ανίχνευση και την αντίδραση σε εγκληματικές ή εσκεμμένες μη εξουσιοδοτημένες πράξεις που αφορούν ή έχουν ως στόχο πυρηνικό υλικό, άλλα ραδιενεργά υλικά, συναφείς εγκαταστάσεις ή συναφείς δραστηριότητες. Η ευθύνη για την πυρηνική ασφάλεια κάθε κράτους ανήκει εξολοκλήρου στο ίδιο το κράτος, το οποίο οφείλει να μεριμνά για την ασφάλεια του πυρηνικού υλικού, των άλλων ραδιενεργών υλικών, των συναφών εγκαταστάσεων και των συναφών δραστηριοτήτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του. Κάθε κράτος επιδιώκει να επιτύχει την πυρηνική ασφάλεια δημιουργώντας το οικείο καθεστώς πυρηνικής ασφάλειας που του αρμόζει. Οι υπολογιστές παίζουν ουσιώδη ρόλο σε όλες τις πτυχές της διαχείρισης της ασφαλούς και προστατευμένης λειτουργίας των πυρηνικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των υπολογιστών και της διατήρησης της φυσικής προστασίας. Είναι ζωτικής σημασίας όλα αυτά τα συστήματα να προστατεύονται καταλλήλως από κακόβουλες παρεισφρήσεις. Δεδομένου ότι οι ικανότητες και τα χαρακτηριστικά των απειλών μεταβάλλονται συνεχώς, η ασφάλεια των πληροφοριών και των υπολογιστών δεν σταματά να εξελίσσεται και αναδύονται διαρκώς νέες τεχνικές, τακτικές και διαδικασίες απειλής. Ο ΔΟΑΕ εργάζεται με στόχο την υπεράσπιση έναντι αυτής της εξελισσόμενης απειλής.

Στόχοι

Βελτίωση των ικανοτήτων των κρατών όσον αφορά την ασφάλεια των υπολογιστών και των πληροφοριών.

Παραδοτέα

1. Ολοκλήρωση και διατήρηση επικαιροποιημένων εκδόσεων με καθοδήγηση για την ασφάλεια των υπολογιστών και των πληροφοριών στη Nuclear Security Series του ΔΟΑΕ (νέα και επικαιροποιημένα έγγραφα καθοδήγησης), καθώς και συναφών τεχνικών εγγράφων και εκδόσεων.

2. Διοργάνωση συνεδριάσεων εμπειρογνωμόνων ειδικά για την ασφάλεια των υπολογιστών σε πυρηνικές εγκαταστάσεις, με σκοπό την παρακολούθηση των εξελίξεων στον τομέα.

3. Μαθήματα, ασκήσεις και εργαστήρια κατάρτισης.

4. Παροχή τεχνικής βοήθειας στα κράτη σε ό,τι αφορά την ασφάλεια των υπολογιστών.

Αποτελέσματα

1. Συμβολές του ΔΟΑΕ στη βελτίωση των ικανοτήτων ασφάλειας των πληροφοριών και των υπολογιστών σε επίπεδο κράτους, αρμόδιας αρχής και εγκατάστασης για την υποστήριξη της πρόληψης, της ανίχνευσης και της αντίδρασης σε συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών τα οποία ενδέχεται να έχουν άμεσο ή έμμεσο αρνητικό αντίκτυπο στην πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

2. Βελτίωση της διεθνούς συνεργασίας φέρνοντας σε επαφή εμπειρογνώμονες και φορείς χάραξης πολιτικής για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών στον τομέα της ασφάλειας των υπολογιστών.

3. Διατήρηση εκδόσεων καθοδήγησης και τεχνικών εγγράφων στον τομέα της ασφάλειας των πληροφοριών και των υπολογιστών για την πυρηνική ασφάλεια.

Έργο 3: Βελτίωση της κουλτούρας πυρηνικής ασφάλειας

Πλαίσιο

Η κουλτούρα πυρηνικής ασφάλειας αποτελεί πολυτομεακή προσέγγιση για την προετοιμασία του εργατικού δυναμικού όσον αφορά απειλές τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές, με την προθυμία και τον ζήλο του να ακολουθεί καθιερωμένες διαδικασίες, να συμμορφώνεται με τους κανονισμούς και να επιδεικνύει επαγρύπνηση. Δεδομένου ότι, σε τελική ανάλυση, οι σχεδιαστές, οι διαχειριστές και οι χρήστες των περισσότερων συστημάτων πυρηνικής ασφάλειας είναι άνθρωποι, η επιτυχία του καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας εξαρτάται από όσους συμμετέχουν σε αυτό. Η κουλτούρα πυρηνικής ασφάλειας προσδιορίζεται ως μία από τις 12 θεμελιώδεις αρχές για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και των πυρηνικών εγκαταστάσεων στην ΤΣΦΠΠΥ, καθώς και ως μία από τις βασικές αρχές του κώδικα δεοντολογίας για την ασφάλεια και την προστασία των ραδιενεργών υλικών. Ο οδηγός υλοποίησης για την κουλτούρα πυρηνικής ασφάλειας (Implementing Guide on Nuclear Security Culture), NSS αριθ. 7, ορίζει την κουλτούρα πυρηνικής ασφάλειας ως το σύνολο χαρακτηριστικών, στάσεων και συμπεριφορών ατόμων, οργανώσεων και φορέων, το οποίο χρησιμεύει ως μέσο για τη στήριξη και τη βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας. Το έγγραφο NSS αριθ. 7 ορίζει την έννοια, περιγράφει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των φορέων και των ατόμων και επισημαίνει τα χαρακτηριστικά της κουλτούρας πυρηνικής ασφάλειας που συμβάλλουν στην επίτευξη αποτελεσματικής πυρηνικής ασφάλειας.

Το έργο εστιάζει στη στήριξη της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των κρατών μελών μέσω εργαστηρίων, μαθημάτων κατάρτισης και σεμιναρίων ευαισθητοποίησης, στη στήριξη της διεξαγωγής αυτοαξιολόγησης της κουλτούρας πυρηνικής ασφάλειας και στην προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών και γνώσεων σχετικά με τα εργαλεία και τις μεθοδολογίες αυτοαξιολόγησης, καθώς και ορθών πρακτικών στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας.

Στόχος

Παροχή βοήθειας στα κράτη για τη βελτίωση της κουλτούρας τους στον τομέα της ασφάλειας.

Παραδοτέα

1. Διοργάνωση διεθνών εργαστηρίων για την κουλτούρα πυρηνικής ασφάλειας με στόχο τη στήριξη της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού των κρατών μελών.

2. Ανάπτυξη και εδραίωση καθοδήγησης στον τομέα της κουλτούρας πυρηνικής ασφάλειας, καθώς και εκπαιδευτικού υλικού και εργαλείων, συμπεριλαμβανομένων εργαλείων αυτοαξιολόγησης.

Αποτελέσματα

Προώθηση διεθνών ανταλλαγών εμπειριών, γνώσεων και ορθών πρακτικών όσον αφορά τρόπους ανάπτυξης, προώθησης και διατήρησης μιας ισχυρής κουλτούρας πυρηνικής ασφάλειας, συμβατής με τα καθεστώτα πυρηνικής ασφάλειας των κρατών.

2. Τίτλος 2: Διαχείριση πληροφοριών

Έργο 1: Αξιολόγηση των αναγκών, των προτεραιοτήτων και των απειλών στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (αποστολές INSSP)

Πλαίσιο

Ο ΔΟΑΕ βοηθά μεμονωμένα κράτη που το ζητούν να προσδιορίσουν και να καλύψουν ανάγκες πυρηνικής ασφάλειας μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής INSSP και της ανάπτυξης εργαλείων αυτοαξιολόγησης. Η ευθύνη για την πυρηνική ασφάλεια κάθε κράτους ανήκει εξολοκλήρου στο ίδιο το κράτος, το οποίο οφείλει να διασφαλίζει την ασφάλεια του πυρηνικού υλικού, των άλλων ραδιενεργών υλικών, των συναφών εγκαταστάσεων και των συναφών δραστηριοτήτων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του. Ο ΔΟΑΕ στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών να θεσπίσουν αποτελεσματικά και βιώσιμα καθεστώτα πυρηνικής ασφάλειας, και το INSSP αποτελεί αποτελεσματικό μηχανισμό στο πλαίσιο αυτό. Το INSSP είναι ένα μη νομικά δεσμευτικό έγγραφο, ωστόσο η έγκριση ή η αποδοχή του από το κράτος θεωρείται ότι φανερώνει τη δέσμευσή του να επιδιώξει την εφαρμογή των συμφωνημένων βελτιώσεων στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας που περιέχονται σε αυτό. Σκοπός του INSSP είναι να βοηθήσει στον στρατηγικό σχεδιασμό των δραστηριοτήτων πυρηνικής ασφάλειας σε ένα κράτος και να διασφαλίσει ότι το κράτος έχει την κυριότητα των βελτιώσεων που απαιτούνται για την ενίσχυση του οικείου καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας. Παρέχει εκτίμηση των αναγκών του κράτους σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας και καταγράφει τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται ή πρόκειται να αναληφθούν από ένα κράτος και σε συνεργασία, όταν κρίνεται σκόπιμο, με τον ΔΟΑΕ ή άλλους διεθνείς εταίρους.

Το INSSP οργανώνεται σε ένα γενικό πλαίσιο τομέων και στόχων πυρηνικής ασφάλειας που παρέχει στο κράτος μια συστηματική προσέγγιση ώστε να προσδιορίσει τις ανάγκες του σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας. Πρόθεση είναι να παρασχεθούν σε ένα κράτος γενικά στοιχεία πυρηνικής ασφάλειας στρατηγικού χαρακτήρα, με σκοπό τη συμβολή στην καθοδήγηση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και στους στόχους στρατηγικού σχεδιασμού, με μακροπρόθεσμη προοπτική τη θέσπιση αυτοδύναμων καθεστώτων πυρηνικής ασφάλειας. Το INSSP διαρθρώνεται γύρω από έξι λειτουργικούς τομείς: 1) νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο· 2) αξιολόγηση απειλών και κινδύνων· 3) καθεστώς φυσικής προστασίας· 4) ανίχνευση εγκληματικών και άλλων μη εξουσιοδοτημένων πράξεων που περιλαμβάνουν υλικό εκτός ρυθμιστικού ελέγχου· 5) αντίδραση σε συμβάντα πυρηνικής ασφάλειας· και 6) διατήρηση του καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας ενός κράτους. Εκτός από τις αποστολές INSSP, ο ΔΟΑΕ διοργανώνει επίσης τεχνικές συνεδριάσεις των σημείων επαφής INSSP.

Η διαδικασία INSSP υποστηρίζεται από το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών για την πυρηνική ασφάλεια (NUSIMS), ένα εθελοντικό σύστημα που έχει σχεδιαστεί για να συνδράμει τα κράτη μέλη στην επανεξέταση της κατάστασης των οικείων υποδομών πυρηνικής ασφάλειας μέσω αυτοαξιολόγησης, καθώς και στην παρακολούθηση της προόδου τους προς τη θέσπιση, τη συντήρηση και τη διατήρηση ενός αποτελεσματικού καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας. Η δομή πληροφοριών του NUSIMS αντικατοπτρίζει τους κύριους επιχειρησιακούς τομείς πυρηνικής ασφάλειας και βασίζεται στις εκδόσεις με θέμα τις θεμελιώδεις αρχές και τις συστάσεις για την πυρηνική ασφάλεια που αποτελούν τμήμα της Nuclear Security Series του ΔΟΑΕ.

Στόχοι

Προσδιορισμός και ενοποίηση των αναγκών πυρηνικής ασφάλειας των επιμέρους κρατών σε ολοκληρωμένο έγγραφο που περιλαμβάνει τις αναγκαίες βελτιώσεις της πυρηνικής ασφάλειας, καθώς και παροχή εξατομικευμένου πλαισίου για τον συντονισμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων πυρηνικής ασφάλειας που διεξάγονται από το κράτος, τον ΔΟΑΕ και δυνητικούς δωρητές.

Διατήρηση μιας ολοκληρωμένης πλατφόρμας πληροφοριών που θα προσφέρει πλήρη εικόνα των αναγκών των κρατών όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια σε παγκόσμιο επίπεδο και θα υποστηρίζει την εφαρμογή του σχεδίου πυρηνικής ασφάλειας.

Παραδοτέα

1. Ανάπτυξη και λειτουργία των INSSP.

2. Επανεξέταση και εκ νέου ευθυγράμμιση με τη δομή INSSP του εθελοντικού μηχανισμού ή εργαλείου αυτοαξιολόγησης για χρήση από τα κράτη (NUSIMS).

3. Τεχνικές συνεδριάσεις των σημείων επαφής INSSP.

4. Οριστικοποίηση του εγχειριδίου χρήστη INSSP.

Αποτελέσματα

Αξιολόγηση των αναγκών των κρατών που υποβάλλουν αίτημα όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια και παροχή στήριξης με τη θέσπιση στρατηγικού σχεδιασμού συνιστώμενων δραστηριοτήτων πυρηνικής ασφάλειας για να διασφαλιστεί η θέσπιση, η διατήρηση και η βιωσιμότητα ενός αποτελεσματικού καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας, ώστε να βοηθηθούν τα κράτη να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της ΤΣΦΠΠΥ.

3. Τίτλος 3: Πυρηνική ασφάλεια υλικών και συναφών εγκαταστάσεων

Έργο 1: Βελτίωση της φυσικής προστασίας, της παρακολούθησης της διαχείρισης και του ελέγχου των πυρηνικών υλικών για ολόκληρο τον κύκλο καυσίμου

Πλαίσιο

Δραστηριότητες που σχετίζονται με την πυρηνική ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων και αποθηκευμένων πυρηνικών υλικών, την πυρηνική ασφάλεια του κύκλου πυρηνικού καυσίμου και των συναφών εγκαταστάσεων κατά τη διάρκεια ζωής τους, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της διαχείρισης και του ελέγχου των πυρηνικών υλικών για σκοπούς πυρηνικής ασφάλειας, και τεχνική εφαρμογή της Τ/ΣΦΠΠΥ. Ο Οργανισμός αναπτύσσει καθοδήγηση και παρέχει κατάρτιση και βοήθεια στα κράτη, κατόπιν αιτήματος, για τη βελτίωση της ασφάλειας των πυρηνικών υλικών με τη χρήση παρακολούθησης της διαχείρισης και ελέγχου. Το σχέδιο θα επικεντρωθεί στην αντιμετώπιση της «απειλής εκ των έσω». Το πρόγραμμα απειλών εκ των έσω του ΔΟΑΕ παρέχει καθοδήγηση σχετικά με προληπτικά και προστατευτικά μέτρα πυρηνικής ασφάλειας για τον μετριασμό της απειλής εκ των έσω. Το έργο θα αφορά επίσης την παρακολούθηση της διαχείρισης και τον έλεγχο των πυρηνικών υλικών (ΠΔΕΠΥ). Ένα σύστημα ΠΔΕΠΥ συμβάλλει στην αποτροπή και την ανίχνευση της μη εξουσιοδοτημένης αφαίρεσης πυρηνικών υλικών με την τήρηση καταλόγου όλων των πυρηνικών υλικών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη θέση τους. Πρωταρχικός στόχος ενός συστήματος ΠΔΕΠΥ είναι η διατήρηση και η παρουσίαση ακριβών, έγκαιρων, ολοκληρωμένων και αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με όλες τις δραστηριότητες και πράξεις (συμπεριλαμβανομένων των κινήσεων) που αφορούν πυρηνικά υλικά. Το σύστημα ΠΔΕΠΥ σε επίπεδο εγκατάστασης θεσπίζεται εντός του εθνικού κανονιστικού πλαισίου και ελέγχεται από την αρμόδια κρατική αρχή. Δεν πρέπει να συγχέεται με το κρατικό σύστημα παρακολούθησης της διαχείρισης και ελέγχου των πυρηνικών υλικών που θεσπίζεται για την εκπλήρωση των διεθνών υποχρεώσεων όσον αφορά τις διασφαλίσεις.

Ο ΔΟΑΕ έχει επενδύσει σημαντικούς πόρους για την ανάπτυξη του υποθετικού Ινστιτούτου Πυρηνικών Ερευνών Shapash (Shapash Nuclear Research Institute, SNRI). Κύριος σκοπός για την ανάπτυξη του SNRI ήταν να καταστεί δυνατή η εκπαίδευση των κρατών μελών σε θέματα που σχετίζονται με την πυρηνική ασφάλεια, χωρίς να αποκαλύπτονται ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με πραγματικές εγκαταστάσεις και κινδύνους που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλειά τους. Το τρισδιάστατο μοντέλο του SNRI αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για σκοπούς κατάρτισης στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας. Η περαιτέρω ανάπτυξη του SNRI αναμένεται να αξιοποιήσει τις δυνατότητες του τρισδιάστατου μοντέλου και να βελτιώσει τα αποτελέσματα της κατάρτισης στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας. Ωστόσο, η χρήση τρισδιάστατης τεχνολογίας και εικονικής πραγματικότητας για σκοπούς κατάρτισης απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και πόρους. Οι στόχοι της κατάρτισης πρέπει να συμβαδίζουν πλήρως με τις τεχνολογικές λύσεις που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους. Ο ΔΟΑΕ προτίθεται να διερευνήσει περαιτέρω τα δυνητικά πλεονεκτήματα του τρισδιάστατου μοντέλου του SNRI και να στηρίξει την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού που σχετίζεται με το SNRI στο μέλλον.

Στόχοι

Παροχή καθοδήγησης και εργαλείων για την πρόληψη και την προστασία από μη εξουσιοδοτημένη αφαίρεση πυρηνικών υλικών καθώς και δολιοφθορά πυρηνικών υλικών και εγκαταστάσεων εκ μέρους προσώπων από το εσωτερικών των οργανισμών.

Να αξιολογηθεί ποια κράτη μέλη του ΔΟΑΕ που επεξεργάζονται, χειρίζονται ή αποθηκεύουν πυρηνικά υλικά χρησιμοποιούν σύστημα ΠΔΕΠΥ και να παρασχεθεί βοήθεια στις αρμόδιες αρχές και τους φορείς τους για να εξασφαλιστεί η επιτυχία του προγράμματος ΠΔΕΠΥ. Να εξακριβωθεί ποια κράτη μέλη του ΔΟΑΕ που δεν διαθέτουν επί του παρόντος σύστημα ΠΔΕΠΥ θα ήθελαν να ζητήσουν βοήθεια για τη θέσπιση προγράμματος ΠΔΕΠΥ.

Παραδοτέα

1. Παραγωγή εκδόσεων καθοδήγησης Nuclear Security Series και εργαλείων ηλεκτρονικής μάθησης για την αντιμετώπιση της απειλής εκ των έσω και τη βελτίωση της παρακολούθησης της διαχείρισης και του ελέγχου των υλικών για σκοπούς πυρηνικής ασφάλειας σε εγκαταστάσεις.

2. Διοργάνωση μαθημάτων ευαισθητοποίησης και πρακτικής κατάρτισης.

3. Διοργάνωση μαθημάτων ευαισθητοποίησης και πρακτικής κατάρτισης σχετικά με το ΠΔΕΠΥ.

4. Περαιτέρω ανάπτυξη του εργαλείου κατάρτισης εικονικής πραγματικότητας (VR) του Shapash.

Αποτελέσματα

Συνεχής παροχή στήριξης για να βοηθηθούν οι προσπάθειες των κρατών να θεσπίσουν αποτελεσματικά και βιώσιμα εθνικά καθεστώτα πυρηνικής ασφάλειας που να στηρίζουν την αντιμετώπιση της απειλής εκ των έσω και τη βελτίωση της παρακολούθησης της διαχείρισης και του ελέγχου για σκοπούς πυρηνικής ασφάλειας σε εγκαταστάσεις

Έργο 2: Έγγραφο προβληματισμού του έργου συντονισμένης έρευνας (CRP) σχετικά με την εφαρμογή μέτρων φυσικής προστασίας στην εποχή της COVID-19

Πλαίσιο

Το έργο αυτό θα εξετάσει την εφαρμογή ελέγχου της πρόσβασης και άλλων τεχνολογιών πυρηνικής ασφάλειας σε περιβάλλον πανδημίας σε εγκαταστάσεις που αποθηκεύουν και χρησιμοποιούν πυρηνικά και άλλα ραδιενεργά υλικά, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων του κύκλου πυρηνικού καυσίμου, των αντιδραστήρων έρευνας και ηλεκτροπαραγωγής και των εγκαταστάσεων ραδιενεργών υλικών. Στη διάρκεια μιας πανδημίας όπως αυτή της COVID-19, τα ιατρικά μέτρα που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της μετάδοσης του ιού ενδέχεται να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα, ακόμη και την εφαρμογή των υφιστάμενων τεχνολογιών και διαδικασιών πυρηνικής ασφάλειας, όπως τα μέτρα ελέγχου της πρόσβασης του προσωπικού. Οι αλλαγές στα πρωτόκολλα εφαρμογής, η τροποποίηση των υφιστάμενων τεχνολογιών και η προσαρμογή των νέων τεχνολογιών μπορεί να ενδείκνυνται σε ορισμένα πλαίσια για να ξεπεραστούν προκλήσεις που οφείλονται στην πανδημία COVID-19. Το έργο θα εξετάσει την επιχειρησιακή εμπειρία των κρατών μελών του ΔΟΑΕ όσον αφορά τη χρήση ελέγχου της πρόσβασης και άλλων μέτρων πυρηνικής ασφάλειας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και θα προσδιορίσει σχετικές προκλήσεις και ορθές πρακτικές. Στη συνέχεια, θα επιδιώξει να προσδιορίσει τεχνολογίες και διαδικασίες πυρηνικής ασφάλειας (μεταξύ άλλων στον τομέα του ελέγχου της πρόσβασης) που χρήζουν βελτίωσης και θα διενεργήσει εργαστηριακές αξιολογήσεις πιθανών τροποποιήσεων και βελτιώσεων από την άποψη της εφαρμογής τους υπό συνθήκες παρόμοιες με την πανδημία COVID-19. Ο ΔΟΑΕ θα διευκολύνει την ανταλλαγή επιχειρησιακής εμπειρίας και τεχνικών πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, θα δημοσιεύσει τις σχετικές με το έργο εκθέσεις και θα υποστηρίξει την πραγματοποίηση ερευνών σε επιλεγμένα εργαστήρια των κρατών μελών.

Στόχοι

Το έργο θα επιδιώξει να εξασφαλίσει αποτελεσματικά μέτρα πυρηνικής ασφάλειας σε εγκαταστάσεις πυρηνικών και άλλων ραδιενεργών υλικών στη διάρκεια μιας κατάστασης παρόμοιας με την πανδημία COVID-19. Συγκεκριμένα, στους στόχους του έργου περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Εξέταση της επιχειρησιακής εμπειρίας των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή μέτρων ελέγχου της πρόσβασης και άλλων μέτρων πυρηνικής ασφάλειας στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

2. Προσδιορισμός των συναφών προκλήσεων και ορθών πρακτικών.

3. Εξέταση της ανάγκης τροποποίησης των υφιστάμενων τεχνολογιών ή διαδικασιών που συνδέονται με τη χρήση τους ή ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για να ληφθούν υπόψη οι ιατρικές απαιτήσεις που συνδέονται με την πανδημία COVID-19.

4. Διενέργεια τεχνικής αξιολόγησης των προτεινόμενων τροποποιήσεων των τεχνολογιών ελέγχου της πρόσβασης και άλλων τεχνολογιών που αναπτύχθηκαν πρόσφατα πυρηνικής ασφάλειας ώστε να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες πανδημίας.

Παραδοτέα

1. Οδηγός ορθών πρακτικών και συστάσεων τεχνολογίας για τη διάδοση της επιχειρησιακής εμπειρίας των κρατών μελών στην πυρηνική ασφάλεια στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

2. Προσδιορισμός τεχνολογικών τομέων που χρειάζονται περαιτέρω ανάπτυξη ώστε να καταστούν δυνατά ο αποτελεσματικός έλεγχος της πρόσβασης και άλλα μέτρα πυρηνικής ασφάλειας υπό συνθήκες παρόμοιες με την πανδημία COVID-19.

Αποτελέσματα

Βελτιωμένα μέτρα πυρηνικής ασφάλειας για την πρόληψη κλοπής ή δολιοφθοράς πυρηνικών και άλλων ραδιενεργών υλικών και εγκαταστάσεων σε καταστάσεις πανδημίας.

Βελτίωση της λήψης αποφάσεων από τους ρυθμιστικούς φορείς και τον κλάδο όσον αφορά την εφαρμογή τεχνολογιών ελέγχου της πρόσβασης και άλλων τεχνολογιών πυρηνικής ασφάλειας στη διάρκεια κρίσης.

4. Τίτλος 4: Πυρηνική ασφάλεια υλικών εκτός ρυθμιστικού ελέγχου

Έργο 1: Θεσμική υποδομή αντίδρασης για υλικά εκτός ρυθμιστικού ελέγχου

Πλαίσιο

Το έργο προσφέρει βοήθεια στα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματος, στις προσπάθειές τους να δημιουργήσουν την αναγκαία υποδομή για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πυρηνικών και άλλων ραδιενεργών υλικών. Η στήριξη των υποδομών στο πλαίσιο του έργου χωρίζεται σε υπηρεσία για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και παροχή στήριξης στα κράτη για τη θέσπιση, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη διατήρηση του οικείου καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας που σχετίζεται με την αντίδραση σε συμβάντα πυρηνικής ασφάλειας τα οποία περιλαμβάνουν υλικά

εκτός ρυθμιστικού ελέγχου. Οι ανάγκες ενός κράτους σε υποδομές αξιολογούνται είτε μέσω της διαδικασίας της Διεθνούς Συμβουλευτικής Υπηρεσίας Πυρηνικής Ασφάλειας (INSServ) του ΔΟΑΕ είτε μέσω της κατάρτισης χάρτη πορείας για την αντίδραση πυρηνικής ασφάλειας. Ένας πρόσθετος τομέας ευθύνης είναι η παροχή στήριξης στα κράτη που επιθυμούν να εφαρμόσουν συστήματα και μέτρα πυρηνικής ασφάλειας για μεγάλες δημόσιες εκδηλώσεις.

Στόχος

Παροχή βοήθειας στα κράτη για τη δημιουργία και τη διατήρηση αποτελεσματικής θεσμικής υποδομής για την ενίσχυση των εθνικών προσπαθειών με στόχο την προστασία των ανθρώπων, της ιδιοκτησίας, του περιβάλλοντος και της κοινωνίας από τη μη εξουσιοδοτημένη χρήση πυρηνικών και άλλων ραδιενεργών υλικών.

Παραδοτέα

1. Παραγωγή εκδόσεων καθοδήγησης για την υποδομή πυρηνικής ασφάλειας και σχετικού εκπαιδευτικού υλικού και εργαλείων.

2. Παροχή στήριξης στα κράτη, κατόπιν αιτήματος, με την ανάπτυξη ανθρώπινων και τεχνολογικών ικανοτήτων για τη διατήρηση αποτελεσματικής υποδομής με στόχο την τήρηση των υποχρεώσεών τους που σχετίζονται με πυρηνικά και άλλα ραδιενεργά υλικά εκτός ρυθμιστικού ελέγχου.

3. Συντονισμός της υποστήριξης της ομάδας αντίδρασης.

4. Παροχή στήριξης από τον ΔΟΑΕ για την εφαρμογή μέτρων πυρηνικής ασφάλειας σε μεγάλες δημόσιες εκδηλώσεις.

Αποτελέσματα

Ο ΔΟΑΕ συμβάλλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη για αποτελεσματική θεσμική υποδομή σε ένα κράτος προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των εθνικών και διεθνών υποχρεώσεων.

Τα κράτη κατανοούν σε βάθος τα πλεονεκτήματα και τους τομείς για την ανάπτυξη του οικείου καθεστώτος πυρηνικής ασφάλειας που σχετίζεται με υλικά εκτός ρυθμιστικού ελέγχου.

Τα κράτη διαθέτουν σαφές χρονοδιάγραμμα για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους αντίδρασης όσον αφορά υλικά εκτός ρυθμιστικού ελέγχου.

5. Τίτλος 5: Ανάπτυξη προγράμματος και διεθνής συνεργασία

Έργο 1: Ανάπτυξη προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης

Πλαίσιο

Ο Οργανισμός παίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή συντονισμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης που ενισχύουν τις ικανότητες των κρατών να θεσπίζουν και να διατηρούν καθεστώτα πυρηνικής ασφάλειας. Μια από τις σημαντικές προϋποθέσεις για τη θέσπιση και τη διατήρηση των καθεστώτων πυρηνικής ασφάλειας των κρατών είναι ο επαρκής αριθμός ικανού προσωπικού με τον απαιτούμενο ζήλο. Η κατάρτιση αποτελεί σημαντικό μέσο για να εξασφαλιστούν η επάρκεια και οι κατάλληλες επιδόσεις του προσωπικού. Ο ΔΟΑΕ βοηθά τα κράτη παρέχοντας κατάρτιση με βάση τα αιτήματα και τις ανάγκες των κρατών, καθώς και στηρίζοντας τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκπαιδευτικών οργανισμών για την πυρηνική ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων υποστήριξης της πυρηνικής ασφάλειας (NSSC).

Η συστηματική προσέγγιση της κατάρτισης είναι μια προσέγγιση της κατάρτισης που παρέχει μια λογική προοδευτική πορεία από τον προσδιορισμό των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των συμπεριφορών που απαιτούνται για την εκτέλεση εργασίας ή ρόλου στην πυρηνική ασφάλεια στην ανάπτυξη και την εφαρμογή της κατάρτισης για την απόκτηση αυτών των ικανοτήτων, καθώς και την επακόλουθη αξιολόγηση της εν λόγω κατάρτισης. Στο πλαίσιο του παρόντος έργου θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση της ηλεκτρονικής μάθησης και άλλων εργαλείων κατάρτισης με τη βοήθεια υπολογιστών. Το έργο αυτό δεν περιορίζεται στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αλλά περιλαμβάνει επίσης τον συντονισμό δικτύων όπως το Διεθνές Δίκτυο Εκπαίδευσης στην Πυρηνική Ασφάλεια (INSEN) και το Διεθνές Δίκτυο Κέντρων Κατάρτισης και Υποστήριξης της Πυρηνικής Ασφάλειας (δίκτυο NSSC).

Στόχοι

Σκοπός του έργου αυτού είναι να προωθήσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και να βοηθήσει τα κράτη να αναπτύξουν την ικανότητά τους να εκπονούν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά και βιώσιμα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, βάσει διαπιστωμένων αναγκών.

Ενίσχυση της συνεργασίας και διευκόλυνση της αυξημένης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την πυρηνική ασφάλεια μέσω του INSEN και του διεθνούς δικτύου NSSC και της διαδικτυακής πύλης πληροφοριών για την πυρηνική ασφάλεια (NUSEC).

Παραδοτέα

1. Μεθοδολογία ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων για την πυρηνική ασφάλεια, κοινή για τα κράτη και χρησιμοποιούμενη από αυτά.
2. Σύσταση Ακαδημίας Ηγεσίας στην Πυρηνική Ασφάλεια.
3. Ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών όσον αφορά την εκπαίδευση στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας.
4. Στήριξη στα κράτη μέλη για την εφαρμογή της μεθοδολογίας της συστηματικής προσέγγισης της κατάρτισης.
5. Παροχή στήριξης για τη διεξαγωγή συνεχούς, τακτικής ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης, αξιολόγηση της κατάρτισης και σύσταση επιτροπών κατάρτισης.
6. Υποστήριξη και συντονισμός των δραστηριοτήτων του δικτύου NSSC, ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και πόρων και να προαχθεί η συνεργασία μεταξύ κρατών με NSSC ή κρατών που ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη ενός κέντρου.
7. Παροχή βοήθειας στα κράτη με στόχο τη σύσταση και λειτουργία NSSC για τη διατήρηση εθνικών καθεστώτων πυρηνικής ασφάλειας μέσω προγραμμάτων ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων, τεχνικής υποστήριξης και επιστημονικής υποστήριξης.
8. Στήριξη της περιφερειακής και υποπεριφερειακής συνεργασίας μεταξύ κρατών με προγραμματισμένα ή επιχειρησιακά NSSC.
9. INSEN.
10. Μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην πυρηνική ασφάλεια.
11. Σχολές πυρηνικής ασφάλειας
12. Μαθήματα ανάπτυξης σχολών για την εκπαίδευση στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας.
13. Διδακτικό υλικό για εκπαιδευτικά προγράμματα στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας.
14. Παραγωγή μαθημάτων ηλεκτρονικής μάθησης σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ΔΟΑΕ, συμπεριλαμβανομένης της μετάφρασης.
15. Αναθεώρηση παλαιότερων μαθημάτων ηλεκτρονικής μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης της μετάφρασης.

Αποτελέσματα

Τα κράτη είναι σε θέση να δρομολογούν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά μέτρα για τη διατήρηση των εθνικών καθεστώτων πυρηνικής ασφάλειας, ιδίως μέσω προγραμμάτων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την τεχνική υποστήριξη και την επιστημονική υποστήριξη.

6. Τίτλος 6: Ανάπτυξη ικανοτήτων και εκπαίδευση στην πυρηνική ασφάλεια με έμφαση στο φύλο

Πλαίσιο

Το πρόγραμμα υποτροφιών, που έχει πάρει το όνομά του σε αναγνώριση της πρωτοπόρου φυσικού και βραβευμένης δύο φορές με το βραβείο Νόμπελ Marie Skłodowska-Curie, εγκαινιάστηκε από τον Γενικό Διευθυντή κ. Rafael Mariano Grossi στη διάρκεια εκδήλωσης του ΔΟΑΕ για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας τον Μάρτιο του 2020. Στηρίζοντας την εκπαίδευση και την εργασιακή τους εμπειρία, η πρωτοβουλία έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τις νέες γυναίκες να σπουδάσουν και να εργαστούν στους τομείς της πυρηνικής επιστήμης και τεχνολογίας ή της μη διάδοσης. Το πρόγραμμα υποτροφιών θα παρέχει υποτροφίες διάρκειας έως δύο ετών σε γυναίκες που κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην πυρηνική επιστήμη και τεχνολογία ή τη μη διάδοση. Οι υπότροφοι θα έχουν επίσης την ευκαιρία να κάνουν πρακτική άσκηση στον ΔΟΑΕ, προκειμένου να συμπληρώσουν τις ειδικές γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Στόχοι

Το πρόγραμμα Marie Skłodowska-Curie έχει ως στόχο να εμπνεύσει και να ενθαρρύνει νέες γυναίκες να ακολουθήσουν σταδιοδρομία στις πυρηνικές επιστήμες και τεχνολογίες καθώς και στις σπουδές μη διάδοσης, προσφέροντας υποτροφίες σε ταλαντούχες φοιτήτριες με ιδιαίτερο ζήλο για μεταπτυχιακά προγράμματα και ευκαιρίες πρακτικής άσκησης στον ΔΟΑΕ. Μακροπρόθεσμα, το πρόγραμμα θα συμβάλει σε μια νέα γενιά γυναικών με ηγετικές θέσεις στους τομείς των επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών, οι οποίες θα κατευθύνουν τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στις χώρες τους.

Παραδοτέο

Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει τουλάχιστον 100 φοιτήτριες για τις υποτροφίες, με εκτιμώμενο συνολικό κόστος 4 έως6 εκατομμύρια EUR για περίοδο δύο ετών.

Αποτελέσματα

Να εξοπλιστούν οι γυναίκες με επιστημονική εκπαίδευση και εργασιακή εμπειρία, προκειμένου να προωθηθεί η ίση εκπροσώπηση στην εφαρμογή των πυρηνικών τεχνολογιών για την αντιμετώπιση κοινών παγκόσμιων προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της πυρηνικής ασφάλειας.